

Základní škola Kolín II., Bezručova 980

Bezručova 980, Kolín II, 280 02 telefon: 321 724 567, IČO: 46390367

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Ř.Š. 10/23

Mgr. Zdenka Filipová
ředitelka školy

Bc. Adéla Jehličková
koordinátor EVVO

Charakteristika školy

Základní škola Kolín II, Bezručova 980

Tel.: 321 724 567

e-mail: reditelstvi@1zskolin.cz

<http://www.1zskolin.cz>

Ředitelka školy: Mgr. Zdenka Filipová

Zástupce ředitelky: Mgr. Radislav Růžek

Mgr., Bc. Drahoslav Novotný

Koordinátor EVVO: Bc. Adéla Jehličková

Pedagogičtí pracovníci: všichni

Cílová skupina: žáci 1. – 9. ročníku

Období realizace programu: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026

Program EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Č. j. 16745/2008 - 22 vydaného v Praze dne 27. října 2008

Environmentální výchova

EVVO znamená výchovu ke vztahům k životnímu prostředí v rovině jak přírodních jevů, tak s tím souvisejících společenských vztahů. EVVO je v současné společnosti významným předpokladem udržitelného rozvoje, který je v globálním světě pokládán za jedinou možnou pozitivní alternativu rozvoje lidské civilizace.

EVVO vychází z anglického termínu environmental education, kde environment znamená životní prostředí a education se chápe široce jako vzdělávání, výchova či osvěta všech typů cílových skupin, od nejmenších dětí pro dospělé.

Hlavním cílem je prosazovat a prohlubovat znalosti, dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí. Tímto programem chce naše škola vést nejen děti, ale i zároveň působit vlastním dobrým příkladem na ostatní obyvatele města k pozitivnímu vztahu k okolí, pochopení vztahu člověka k přírodě a uvědomění si důležitosti přírody, kterou je člověk součástí.

Související dokumenty

- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, upozorňuje, že se výchova, osvěta a vzdělávání provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost MŽP a MŠMT spolupracovat na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání.
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definuje v § 13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO.
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), za obecné cíle vzdělávání považuje mj. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje.

Metodický pokyn MŠMT vychází z těchto dokumentů

- usnesení vlády č. 124/2004 ke Strategii udržitelného rozvoje ČR,
- usnesení vlády č. 1155/2006 k Akčnímu plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2007-2009,
- usnesení vlády č. 535/2007 k Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007,
- Bílá kniha - národního programu rozvoje vzdělávání v České republice,
- Rámcové vzdělávací programy (dále RVP), kde je Environmentální výchova (RVP ZV) jedním ze závazných průřezových témat,
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008-2015), která představuje pro oblast vzdělávání jeden z klíčových průřezových dokumentů, který zejména rozšiřuje zavedenou oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty o nové přístupy, témata a ekonomické a sociální souvislosti rozvoje. Strategie vzdělávání byla schválena usnesením vlády ČR č.851/2008.

Další související právní předpisy a dokumenty

- vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.
- Standardy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO podle vyhlášky č. 317/2005 Sb.
- Standard pro studium k výkonu specializovaných činností – školní koordinátor EVVO
- Standard pro průběžné vzdělávání v EVVO
- Standard pro průběžné vzdělávání řídicích pracovníků v EVVO.

Důležité kompetence rozvíjené EVVO

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti pracovní kompetence:

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

Cíle a výstupy

Hlavním cílem je prosazovat a prohlubovat znalosti, dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí. Tímto programem chce naše škola vést nejen děti, ale i zároveň působit vlastním dobrým příkladem na ostatní obyvatele města k pozitivnímu vztahu k okolí, pochopení vztahu člověka k přírodě a uvědomění si důležitosti přírody, kterou je člověk součástí.

Výchovně vzdělávací strategie naplňující cíle na úrovni školy

- vést žáky k třídění odpadu
- vést žáky k hospodaření s vodou a energií
- vést žáky k dodržování vhodných stravovacích návyků a dodržování pitného režimu
- vést žáky k udržování pořádku ve škole, kolem školy a k péči v okolí školy

Výchovně vzdělávací strategie naplňující cíle na úrovni předmětů

- Tato kapitola je podrobně zpracována ve Školním vzdělávacím programu základního vzdělávání „Škola porozumění“ a to zejména v průřezovém tématu Environmentální výchova.

Rozvojové a organizační cíle v oblastech

Prohlubující a rozšiřující vzdělávání žáků

- podporovat účast žáků v soutěžích a projektech s ekologickou tematikou – učitelé žáky vedou, žáci výstupy do soutěží zpracovávají ve volném čase
- zařazovat do výuky projekty

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- každý rok zpracovat vzdělávání v oblasti EVVO do plánu DVPP
- koordinátor EVVO se bude ve spolupráci s ostatními učiteli, zejména přírodovědných předmětů zúčastňovat akcí zaměřených na EVVO a určených pro koordinátory EVVO
- prohlubovat kompetence k výkonu specializačních činností v oblasti EVVO u koordinátorů

Materiální a finanční zajištění EVVO

- dle možností školy dovybavovat kabinet přírodopisu a 1. stupně pomůckami k realizaci EVVO ve škole
- účastnit se vypisovaných dotačních programů v oblasti EVVO – MŽP, KrÚ, MŠMT, EU

Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu

- realizovat výukové projekty zaměřené na EVVO v rámci školní výuky
- realizovat výukové projekty zaměřené na EVVO v rámci výjezdů – ozdravných pobytů, lyžařských výchovně vzdělávacích kurzů, adaptačních pobytů, ...
- účastnit se s žáky výukových akcí a vzdělávacích programů připravovaných dalšími subjekty a organizacemi – muzea, centry ekologické výchovy a vzdělávání (Ekodomov Kutná Hora, Podblanické ekocentrum Vlašim, CEV EKO Gymnázium a Střední odborná škola Multimediálních studií v Poděbradech)
- realizovat exkurze se zaměřením na EVVO - ZOO, záchrané stanice, Městský psí útulek, ...
- realizovat sběr papíru, pomerančové a citronové kůry, podzimích plodů (kaštany, sušené šípky), bylin a PET víček formou soutěží mezi třídami
- realizovat Den Země ve škole a projektové dny s tematikou EVVO
- realizovat akce zaměřené na lidové tradice – Vánoce, Velikonoce apod.
- využít školní zahradu k výuce v přírodě

Spolupráce školy s okolím

- spolupracovat s Centry ekologické výchovy a vzdělávání
- spolupracovat se společností Wega recycling, s.r.o., Lesy Novák a Byliny Mikeš
- spolupracovat s DDM Kolín
- spolupracovat se záchranou stanicí a Městským psím útulkem
- být členem Klubu ekologické výchovy (KEV)
- využívat spolupráci s KEV popřípadě s dalšími školami

- podporovat besedy ve škole ve spolupráci např. s Lesy České republiky, Občanským sdružením ORNITA, Nadačním fondem Albert – ZDRAVÁ PĚTKA, ...
- organizovat akce pro rodiče zaměřené na tradiční svátky

Opatření, postupy a odpovědnost k zajištění cílů EVVO

Vedení školy

Vedení školy se zaměřuje v oblasti EVVO především na:

- vytváření podpory vzdělávání pracovníků školy v oblasti EVVO (plán DVPP)
- vytváření podpory pro plánování EVVO a pro realizaci konkrétních aktivit ve škole – zapracování EVVO do dokumentů koncepce školy, roční plán školy, evaluace školy, ŠVP
- na základě spolupráce s koordinátory EVVO podání žádostí se zaměřením na realizaci konkrétních aktivit v oblasti EVVO a Školy podporující zdraví
- vytváření podmínek pro spolupráci pracovníků školy v oblasti EVVO (porady pracovníků)

Koordinátor EVVO

Bc. Adéla Jehličková

- vytváří ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- sledování vypisovaných grantů v oblasti EVVO, návrhy k vedení školy a příprava žádostí
- dbá, aby byl školní program EVVO v souladu s další dokumentací školy a navrhuje řediteli školy začlenění EVVO do další dokumentace školy
- koordinuje realizaci EVVO na škole
- průběžně zvyšuje svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO
- poskytuje ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností

- koordinuje realizaci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- iniciuje spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu a se středisky ekologické výchovy, ostatními školami.
- vytvářejí metodické výukové materiály (dle svých možností) – pracovní listy apod.

Pracovníci školy

Pracovníci školy v oblasti EVVO především:

- připravují a realizují aktivity v souladu s koncepčními materiály školy – především ročním plánem školy a ročním programem EVVO
- plní s žáky výstupy EVVO na úrovni školních výstupů jednotlivých učebních předmětů s pomocí všech aktivit, kterými se realizuje environmentální výchova ve škole
- vzdělávají se v oblasti EVVO
- spolupracují s partnery školy v oblasti EVVO
- navrhují koordinátorům EVVO aktivity a činnosti vedoucí k realizaci EVVO ve škole

Evaluace EVVO

- vyplnění pracovních listů
- tvorba prezentací, plakátů, novinových článků apod.
- návrhy vlastních řešení

Hlavní metodou bude dotazník pro žáky 9. ročníku, ve kterém prokážou znalosti základních pojmů z oblasti ekologie, projeví své postoje a dovednosti v oblasti EVVO. Výsledek bude součástí vlastního hodnocení školy (autoevaluace).

- 1 krát ročně činnosti EVVO zpracované ve výroční zprávě školy
- 1 krát ročně roční plán EVVO
- 1 krát za 3 roky Školní program EVVO

Vypracovala: Bc. Adéla Jehličková, k 1. 9. 2023